

عنوان مقاله:

خاستگاه، تهاقت و توافق امامیه و اهل سنت در انواع مقاصد شرع

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقهی، دوره 17، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

سید ابوالحسن نواب - دانشیار، دانشکده مذاهب اسلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

اسدالله رضایی - دکتری، دانشکده مذاهب اسلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

خلاصه مقاله:

مقاصد الشریعه در اهل سنت و تنقیح مناط یا علل احکام، در امامیه نه ماهیت حکم است و نه دلیل آن به شمار می رود، بلکه غایات و حکمت های مصلحت خواهانه ای پشت صحنه تشریح احکام است که فقیه را در تصمیم گیری ها صحی و بجا یاری می دهد. پیشنازی عالمان اهل سنت در عرصه مقاصدی، این زمینه را فراهم آورده است که از درخت تنومند «مصلح و مفاسد»، شاخ و برگ هایی ایجاد و انواع مقاصد شرع را تصویر کنند و از هر کدام آنها آثار علمی و راهکارهای عملی، استخراج کنند. یافته ها این تحقیق با رویکرد تحلیلی و نظریه پردازیکاربردی مبتنی بر روش بررسی منابع مکتوب، نشان می دهد که دو گرایش فقهی امامیه و اهل سنت، خاستگاه مقاصد شرع را مصلح و مفاسد می دانند و در «مقاصد جزئی» ضمن همسویی نظری، در عمل نیز، توافق دارند و حکم مسائل جزئی فاقد نص در ابواب مختلف فقه را از طریق مقاصد جزئی یا تنقیح مناط، روشن می کنند، هرچند فقیهان امامیه نسبت به مقاصد دیگر به ویژه مقاصد عامه و خاصه، بر نفی و اثبات آنها، موضع جدی نگرفته اند.

کلمات کلیدی:

تنقیح مناط، شریعت، علل الشرایع، علت، مصلحت، مفاسد، مقاصد شرع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1520879>

